

Γιά τόν π. Λεωνίδα ὅ,τι καί ἂν γράψη κανείς δέν εἶναι ἀρκετό. Πρῶτον, γιατί δέν θά τό ἐνέκρινε ἡ ταπεινοφροσύνη του καί ἐπομένως θά στενοχωρήσῃ κανείς τήν ψυχή του καί δεύτερον γιατί καί ὁ ἱκανώτερος καί καλύτερος βιογράφος ὅ,τι καί ἂν γράψη θά τόν ἀδικήσῃ· θά εἶναι πολύ κατώτερο τῆς πραγματικότητος. Ἐγώ πάντως θά περιορισθῶ νά ἀναφέρω δυό μόνο γεγονότα, πού τά ζήσαμε μαζί, ἐκεῖνος κι ἐγώ. Τό ἓνα ἔχει σχέσι μέ τήν ἐκλογή του, πού μέ πείσμα καί ἐπί ἡμέρες τήν ἀρνιόταν. Τό ἄλλο ἀναφέρεται στήν ἐγκαθίδρυσί του ὡς Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης.

Ὅπως εἶναι γνωστό, στόν ἐνθρονιστήριό εἶχα διακηρύξει, ὅτι στήν ἐκλογή τῶν νέων Ἀρχιερέων θά ἀναζητηθοῦν οἱ κληρικοί "οἱ ^{ἄρι-}οι, οἱ ὅποιοι ἔχουν ἤδη εἰς τό ἐνεργητικόν των πράξεις, αἱ ὁποῖαι τούς ἐξαίρουν ὑπέρ τούς ἄλλους κληρικούς". Ἐπίσης ὅτι θά προσκληθοῦν οἱ "ἐκτιῶν ἐπιφανῶν ἐκείνων κληρικῶν, οἱ ὅποιοι μέχρι τοῦδε παρηγκωνίζοντο, διότι ἀπό ἀξιοπρέπειαν καί σεβασμόν πρὸς τήν ἀρχιερωσύνην δέν ἔσπευδον νά ἰκετεύσουν τούς ἐκλέκτορας, διὰ νά ἐπιτύχῃ τήν εἰς Ἀρχιερέα ἐκλογήν των".

Ὑστερ' ἀπό μιά τέτοια διακήρυξι, ὅταν ἐχήρηψε ἡ Μητρόπολις τῆς Θεσσαλονίκης, μπορούσε τά βλέμματα τῶν Ἀρχιερέων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου νά μή στραφοῦν πρὸς τόν ὑπ' ἀριθ. ἓνα κληρικόν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος; Ἐπὶ αὐτῇ ^{καὶ} Ἐκκλησίᾳ, γιατί κανένας ἄλλος κληρικός, χωρίς καμμιά ἀπολύτως ἐξαίρεσι, δέν εἶχαμε τά προσόντα καί δέν ἤμαστέ σάν τόν π. Λεωνίδα.

Ἡ ἐπαναδημοσίευσίς ἐδῶ τῆς σύντομης προσφωνήσεως, πού τοῦ ἐγένετο στήν ὥρα τῆς χειροτονίας του καί πού ἀποτέλουσε μιά ὠχρή ἀπεικόνισι τοῦ ποιός ἦταν τότε ὁ π. Λεωνίδας, ἄς θεωρηθῇ ὡς ἓνα πενιπρόν ἀλλά εὐλαβικό μνημόσυνο τῆς ψυχῆς του καί γιά ὅσους δέν τόν εἶχαν τότε γνωρίσει ὡς μιά ἐξήγησις τῶν λόγων πού ὡδήγησαν τήν Ἱερὰ Σύνοδο νά τόν τοποθετήσῃ σ' αὐτῇ τῇ σπουδαίᾳ ἐκκλησιαστικῇ ἐπαλξί.

Ἰδού λίγα ἀπ' ὅσα ἀναφέρθηκαν στήν ἱερή καί ἀνεπανάληπτη ἐκείνη στιγμή.

"Θεοφιλέστατε,

Εἶσθε ἐπαρκῶς εἰς θέσιν νά γνωρίζετε μέ ποίαν καί ἕκ πόση συγκίνησιν σᾶς ὑποδεχόμεθα αὐτήν τήν στιγμήν πρό τῶν τελευταίων βαθμίδων τοῦ φρικτοῦ θυσιαστηρίου, τὰς ὁποίας ἐντός ὀλίγων λεπτῶν θά ἀνέλθῃτε. Ἐπί μίαν ὁλόκληρον γενεάν διέτρεχες συνεχῶς ὁλόκληρον τήν Β. Ἑλλάδα. Ἀπό τῶν ἀνατολικῶν τῆς Χώρας μας συνόρων, μέχρι καί τῆς Ἀδριατικῆς δέν ὑπάρχει οἰκισμός ἢ κωμόπολις ἢ πόλις ἢ ὁποία νά μή ἐγνώρισε τήν ἀγάπην καί τήν φλόγα τοῦ θρυλικοῦ πλέον πατρὸς Λεωνίδα.

Δέν σέ ἠμπόδισεν οὔτε ἡ ξενική Κατοχή οὔτε ἡ κομμουνιστοσυμμοριτική ἀναταραχή, διὰ νά περιστείλῃς τήν φωτιστικὴν δρᾶσιν σου ἢ νά περιορίσῃς τό βάλαμον τῆς ἀγάπης σου καί τῆς παρηγορίας σου, εἰς ὅλους ὅσοι τὰ ἐχρησιάζοντο. Τρεῖς φορές ἀνετινάχθης ἀπὸ νάρκας εἰς τόν ἀέρα, ἀλλ' ὁ Πανάγαθος σέ ἤθελεν ἀκόμη δρῶντα ἐπὶ τῆς γῆς, διότι εἶχεν ἀκόμη ἀνάγκην τῶν πολυτίμων ὑπηρεσιῶν σου. Σέ ἤθελε, διὰ νά χρητάσῃς τὰς μυριάδας τῶν πεινῶντων, τοὺς ὁποίους ἔτρεφες εἰς τὰ ὑπὸ σοῦ διοργανούμενα συσσίτια· διὰ νά ἀκούσῃς τήν ἐξομολόγησιν χιλιάδων μετανοοῦντων, τῶν ὁποίων ἡ καρδιά κατενῆσσετο ἀπὸ τό μεστόν καί ζωηρόν κήρυγμά σου, μέ τό ὅποιον διέτρεφες πνευματικῶς ἀναρίθμητα πλήθη ὄχι μόνον τῆς Μακεδονίας, ἀλλὰ ὁλοκλήρου τῆς Ἑλλάδος, τὰ ὁποῖα ἐσπεύον νά κατακλύσουν τοὺς ναοὺς ἢ τὰς αἰθούσας, ὅπου θὰ ὁμιλεῖς, ἢ νά κρεμασθοῦν κυριολεκτικῶς ἀπὸ τὸν ραδιοφωνικὸν δέκτην, ὁ ὁποῖος θὰ μετέδιδε τὰς φλογεράς ὁμιλίας σου. Σέ ἤθελεν ἀκόμη ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, διὰ νά ἐμπνεύσῃς καί γαλβανίσῃς ἐντός τῶν Κατηχητικῶν ἢ εἰς τὰς θερινὰς κατασκηνώσεις τὰς στρατιάς ἐκείνας τῶν νέων καί νεανίδων, τῶν ὁποίων "ἡ καρδιά ἦν καιομένη ἐν τῇ ὁδῷ" τῆς πνευματικῆς προόδου καί τῆς ὁλοτελοῦς ἐξυψώσεως. Σέ ἤθελεν ἐπίσης, διὰ νά ἐμψυχώσῃς τὰς δεκάδας τῶν χιλιάδων τῶν ἁνδρῶν τοῦ Στρατοῦ καί τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας, τοὺς ὁποίους καί κατὰ τὰς πολεμικὰς καί κατὰ τὰς εἰρηνικὰς περιόδους τακτικῶς ἐτροφοδότης ὡς ἀκάματος καί ἀπτόητος πνευματικὸς καί ἐθνικὸς "οἰκονόμος". Σέ ἤθελε διὰ τὰς χιλιάδας τῶν ἐκπαιδευτικῶν, τῶν ὁποίων ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν ἐντός τῶν Παιδαγωγικῶν Ἀκαδημιῶν τῶν ὑπῆρξες ὁ τακτικὸς πνευματικὸς διδάσκαλος. Εἰς ποῖον τομέα τῆς θρησκευτικῆς καί ἐκκλησιαστικῆς δραστηριότητος δέν σέ ἠθέλησε καί δέν σέ ἐχρησιμοποίησε ἀφειδῶς ὁ Κύριος τοῦ Ἀμπελῶνος καί πού δέν ἐσπευσες νά ἀπαντήσῃς μέ τό "παρών" εἰς οἵανδήποτε πρόκλησιν Του;%"

Αὐτά καί πάμπολλα ἄλλα ἔχοντας ὑπ' ὄψι της ἡ Σύνοδος δέν μπο-
ροῦσε νά βρῇ ἄλλον πλοῦ κατάλληλο ἀπ' τόν π. Λεωνίδα γιά τήν πόλι τοῦ
Μυροβλήτου καί τήν περιώνυμη αὐτή Μητρόπολι. Γι' αὐτό ἡ ἐπιλογή του ἐγένε-
το παμψηφεύ.

Ἕνας ὁμῶς διαφωνοῦσε. Κι αὐτός ἦταν ὁ ἴδιος ὁ π. Λεωνίδας.
Δέν μπορεῖ ἐδῶ νά περιγραφῇ τί τράβηξε ὁ Πρόεδρος τῆς Συνόδου καί
ἄλλοι πολλοί, γιά νά τόν πείσουν νά δεχθῇ τήν ἐκλογή του. Τά λίγα
σχετικά λόγια πού εἶπε μέ τό θέμα αὐτό στήν ἀντιφώνησί του κατά τήν
χειροτονία του, καί ἰδίως γιά τό ^{ἡμεῖς}σχέδιον ἀποδράσεως ^{ἡμεῖς}περισσό-
τερον.

" **Μακαριότητε;**

Αὐτήν τήν στιγμήν εἶναι ἐμπρός σας ἕνας ἡττημένος. Μέ τήν
χάριν τοῦ Θεοῦ οὐδέποτε ἀπέβλεψεν εἰς τό ἄξιωμα τό Ἀρχιερατικόν. Ἐθεώρει
ὡς ὑπεραρκετόν τό ἄξιωμα τοῦ ἱερέως διὰ νά δασκονήσῃ τήν Ἀγίαν Ἐκκλησί-
αν..... Ὅχι μόνον δέν ἐπεζήτησα, ἀλλά καί ἀπέφυγα ἐπιμελῶς μέχρι τοῦδε
τό ἀρχιερατικόν ἄξιωμα, διότι ἔζων μέ τήν συναίσθησιν τῶν φοβερῶν εὐθυνῶν
τῆς θέσεως ταύτης.

Καί ὁμῶς ὑπέκυψα.. Διὰ τοῦτο εἶπον εἰς τήν ἀρχήν, ὅτι εἶμαι
ἡττημένος. Ὑπέκυψα εὐρεθεῖς ἐνώπιον τῆς ἀμετακλήτου ἐπιταγῆς τῆς Ἀγί-
ας καί Ἱερᾶς Συνόδου, τήν ὁποίαν ἐθεώρησα, ὅπως καί εἶναι, προσταγήν
Θεοῦ. Τυχόν δέ ἐπιμονή εἰς τήν ἀρνήσιν θά ἐσήμαινεν ἐναντίωσιν εἰς τήν
ἀγίαν βουλήν τοῦ Θεοῦ. Δέν ἀποκρύπτω, ὅτι εἶχον καταστρώσει καί σχέδιον
ἀποδράσεως, διὰ νά μή ἀνακαλυφθῶ ἀναζητούμενος. Ἀλλ' ὡς καί ἀνωτέρω ἐδήλω-
σα, τό τοιοῦτον θά ἦτο λιποταξία..... "

Πόσο δίκην εἶχαμε φορτώνοντάς του ὡς ἐκλέκτορες
ἐκεῖνον τό σταυρό, τό ἀπέδειξαν τά χρόνια πού ἀκολούθησαν μέ τά τόσα
ἔργα τῆς Ἀρχιερατείας σου καί τήν ἀκτινοβολία τῆς προσωπικότητός
του, πού δέν σταμάτησε οὔτε μέ τή βίαιη, ἀντικανονική καί ἀδίκην ἐκ-
θρόνισί του.

Ἡ ἐνθρόνισίς του ἦταν ἕνα ἀληθινό πανηγύρι, πού ὅσοι παρευ-
ρέθησαν σ' αὐτή δέν μποροῦν νά τό ξεχάσουν. Ἐπειδή ὁμῶς μερικοί ἀπ'
τούς ἀναγνώστες τοῦ Τόμου αὐτοῦ μπορεῖ νά μή τόν εἶχαν γνωρίσει ἀπό
κοντά ἢ ἴσως δέν τόν εἶχαν κἄν ποτέ συναντήσῃ, δέν ἀντέχω νά μή ἀ-
ναφέρω τέλος μιά λεπτομέρεια ἀπ' τήν ἐνθρόνισί του, πού ἴσως εἶναι καί
τό μοναδικό, πού δέν εἶχε μέν μέχρι τότε συμβῇ σέ καμμιά ἄλλη ἐνθρό-
νησι Ἀρχιερέως, εἶναι ὁμῶς χαρακτηριστική γιά τόν εὐχαρι καί χαρι-
τωμένον χαρακτήρα του.

Όσοι βέβαια τόν είχαμε γνωρίσει από κοντά γνωρίζαμε ότι τά λόγια του ήταν πάντοτε "άλαι ήρτυμένα", μέ άγνό χιούμορ καί μέ πολλή χάρι. Άλλά ότι ό π. Λεωνίδας θά έφθανε νά λήη άστεΐα καί νά είρωνεύε-ται έτσι τόν έαυτό του, ώστε νά προκαλή τό γέλιο εκείνων πού τόν άκου-αν άκόμα καί στόν ένθρονιστήριό πόνο του, αυτό δέν μποροούσε νά τό φαντασθῇ κανείς. Καί όμως' μπροστά στίς έμέτρητες χιλιάδες κόσμο, πού είχαν γεμίσει άσφυκτικά τόν τεράστιο Ναό του Άγίου Δημητρίου καί τήν πρό του Νέου πλατεΐα καί όλους τούς δρόμους πού είναι γύρω του, μπρο-στά σέ τόσους Υπουργούς, Αρχιερείς, Νομάρχες καί άλλους έπισήμους, στήν τόσο έπίσημη καί ιερή αυτή ώρα, δέν παρέλειψε νά πῇ καί τά πρά-γματι χαριτωμένα ... άστεΐα του! Σέ μιá πάλην ήα στιγμή, ύστερ' από ένα άκόμη άστεΐο, διακόπτοντας τόν ένθρονιστήριό του, είπε: "Τό ξέρω, θά μέ μαλλώση ὁ Μακαριώτατος γιατί λέω άστεΐα". Φυσικά τό άκροατήριό του έέσπασε καί πάλι σέ άκράτητο, άδολο γέλιο, ένῶ οί πολλοί πού τόν ήξεραν από κοντά θά σκέφθηκαν: ό πατέρας τους Λεωνίδας δέν είχε αλλά-ξει καθόλου, *ούτε ως Αρχιεπίσκοπος*.

Είμαι βέβαιος, ότι άκόμα καί τώρα, εκεί στους κόλπους του Άβραάμ, θά λήη κανένα χωρατό, άφοῦ τόσα μποροῦσε νά μάς λήη καί στήν κοιλάδα αυτή του κλαυθμώνος, όταν μέ τόσο φαρμάκι τόν πότιζαν μερικοί.

Άρχιεπίσκοπος Ιερώνυμος
πρώην Άθηνών καί πάσης Ελλάδος

21/6/86